

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–липень 2013 року

Промисловість

У липні 2013р. промислове виробництво зменшилося порівняно з попереднім місяцем на 9,9%, липнем 2012р. – на 1,3%. За підсумками 7 місяців 2013р. приріст виробництва у промисловості становив 11,2%.

У добувній промисловості і розробленні кар’єрів у січні–липні 2013р. порівняно з січнем–липнем 2012р. обсяг виробництва продукції зріс на 15,5%, найбільше – у добуванні каменю, піску та глини – на 21,2%.

На підприємствах переробної промисловості приріст виробництва у січні–липні 2013р. проти відповідного періоду попереднього року становив 10,7%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів випуск промислової продукції порівняно з січнем–липнем 2012р. збільшився на 15,2%, у виробництві продуктів борошномельно-круп’яної промисловості – на 24,9%, олії та тваринних жирів – на 22,4%, інших харчових продуктів – на 20,8%, напоїв – на 6,1%.

Зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненим хімічним складом на 124,2 тис.т, борошна – на 5222 т, круп – на 2124 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао – на 908 т, м’яса свиней свіжого чи охолодженого – на 254 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, слойоних, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 152 т, сирів жирних – на 112 т, м’яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 36 т, оселедців солоних – на 6 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів за підсумками січня–липня 2013р. випуск продукції збільшився на 11,9%, у т.ч. виробництві одягу – на 11,4%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні–липні 2013р. випуск промислової продукції збільшився на 5,4%, у т.ч. на підприємствах з виробництва фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 7,2%, основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 2,7%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім виробництва машин і устатковання випуск продукції порівняно з січнем–липнем 2012р. збільшився на 13,5%.

На підприємствах з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря приріст виробництва у січні–липні 2013р. становив 8%.

У машинобудуванні індекс промислової продукції у січні–липні 2013р. становив 92,4%, на підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічної діяльності – 92%, виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 86,6%.

Сільське господарство

У січні–липні 2013р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва по області порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 140,1%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 164,5%, у господарствах населення – 116,2%.

Рослинництво. За січень–липень 2013р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2012р. склав 176,4%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 184,5%, у господарствах населення – 154,6%.

Станом на 1 серпня п.р. всіма категоріями господарств області зернові і зернобобові культури (без кукурудзи) скошено та обмолочено на площі 449 тис.га, що складає 95,2% площин посіву зернових культур (без кукурудзи), посіяних під урожай поточного року (торік – 91,7% таких площ).

Загалом по області намолочено 1631,5 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що в 1,7 р.б. ніж на 1 серпня 2012р., в т.ч. сільськогосподарськими підприємствами – 1347,2 тис.т (в 1,7 р.б.), господарствами населення – 284,3 тис.т (в 1,7 р.б.).

Виробництво озимих зернових культур склало 1401,5 тис.т або 85,9% загального обсягу зібраного зерна, з них пшениці озимої – 1129,7 тис.т (80,6%), ячменю озимого – 268,5 тис.т (19,2%). Середня урожайність пшениці озимої становила 42,4 ц з 1 га (торік – 28,5 ц з 1 га), ячменю озимого – 34,9 ц з 1 га (21,5 ц з 1 га).

Порівняно з відповідною датою 2012р. валовий збір ярих зернових культур (230 тис.т) зменшено на 1,8%. У загальному виробництві ярих зернових 84,7% склав ячмінь ярий (194,8 тис.т), урожайність якого становила 21,8 ц з 1 га.

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 51,9 тис.га (97,9% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір становив 126,8 тис.т, що в 2,9 р.б. ніж на 1 серпня 2012р., середня урожайність – 24,4 ц з 1 га (торік – 18,9 ц з 1 га).

В усіх категоріях господарств накопано 25,1 тис.т картоплі (по 120 ц з 1 га), що на 22,8% більше ніж торік. Виробництво овочів відкритого ґрунту зросло проти минулорічного на 9,1% і становило 43,9 тис.т, урожайність склала 85 ц з 1 га. Господарствами населення одержано 99,8% загального обсягу картоплі та 98,2% овочів.

Загальне виробництво плодоягідної продукції збільшилось проти відповідної дати 2012р. в 1,7 раза (за рахунок підвищення врожайності з 1 га площин насаджень у плодоносному віці на 46,2 ц або в 1,7 р.б.) і становило 17,3 тис.т.

Сільськогосподарськими підприємствами проводяться роботи щодо підготовки ґрунту під урожай наступного року. На початок серпня 2013р. оранка на зяб у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) проведена на площі 46,6 тис.га, що на 33,5% більше порівняно з 1 серпня 2012р. Підготовлено ґрунту під посіви озимих культур на площі 103,6 тис.га проти 95,9 тис.га торік.

Тваринництво. У січні–липні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 100,6%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 98,3%, у господарствах населення – 101,3%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–липні 2013р. склало 38,6 тис.т. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–липнем 2012р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій в сільськогосподарських підприємствах (на 1 тис.т або на 9,6%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 77,4% (у січні–липні 2012р. – 78%), великої рогатої худоби – 19,7% (19,1%), птиці всіх видів – 2,4% (2,4%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–липні 2013р. становив 11,9 тис.т, що на 6,1% більше ніж у відповідному періоді 2012р., у т.ч. великої рогатої худоби – 2,1 тис.т (на 2,2% менше), свиней – 9,4 тис.т (на 7,1% більше), птиці – 0,3 тис.т (в 1,5 р.б.). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 104,6% (у січні–липні 2012р. – 107,7%). Середньодобові приrostи великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зменшились на 0,9% та становили 459 г, свиней – зросли на 6,8% (379 г).

У січні–липні 2013р. виробництво молока в усіх категоріях господарств збільшилося порівняно з січнем–липнем 2012р. на 0,1% і склало 192,5 тис.т, у т.ч. господарствах населення – на 0,5% (165,5 тис.т), у сільськогосподарських підприємствах – зменшилося на 2,2% (27 тис.т).

Виробництво яєць в усіх категоріях господарств у січні–липні 2013р. зменшилося порівняно з січнем–липнем 2012р. на 2,3% і склало 342,2 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 17,3% (116,3 млн.шт.), господарствах населення – зросло на 7,8% (225,9 млн.шт.).

Несучість курей-несучок у січні–липні 2013р. становила 196 яєць і залишилась на рівні відповідного періоду 2012р.

У господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 160,7 тис. голів (на 3,9% більше ніж на 1 серпня 2012р.), у т.ч. корів – 68 тис. голів (на 0,9% менше), свиней – 280,6 тис. голів (на 0,6% більше), овець та кіз – 62,5 тис. голів (на 2,3% більше), птиці – 6331,2 тис. голів (на 1,6% менше).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з 1 серпня 2012р. зросло поголів'я великої рогатої худоби на 1,1%, овець та кіз – на 1,6%; поголів'я корів, свиней та птиці – зменшилося відповідно на 2%, 1,5% та 30,8%.

На початок серпня 2013р. населенням утримувалось 79,8% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби (на 1 серпня 2012р. – 79,1%), у т.ч. корів – 83,5% (83,4%), свиней – 54,5% (53,4%), овець і кіз – 87,8% (87,7%), птиці всіх видів – 89,2% (84,6%).

Станом на 1 серпня 2013р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 43,7 тис.т корм.од, що на 5,3% більше ніж на 1 серпня 2012р., в т.ч. концентрованих – 18,2 тис.т корм.од (на 7,8% більше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 5,6 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,4 ц корм.од (на 1 серпня 2012р. відповідно 4,9 ц та 2 ц корм.од).

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за січень–липень 2013р. отримано бюджетну тваринницьку дотацію за реалізовану продукцію у сумі 3863,2 тис.грн., у т.ч. за худобу – 490,1 тис.грн., за молоко – 3373,1 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції у січні–липні 2013р. порівняно з січнем–липнем 2012р. зменшився на 8,7%, у т.ч. продукції рослинництва – на 9,5%, продукції тваринництва – на 0,6% відповідно. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції склала 89,6%, тваринництва – 10,4% (у січні–липні 2012р. відповідно 90,5% та 9,5%).

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–липні 2013р. порівняно з січнем–липнем

2012р. зросли на 8,3%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 8,8%, на продукцію тваринництва – на 3,8% відповідно.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 серпня 2013р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1243,9 тис.т зерна (на 26% більше проти 1 серпня 2012р.), у т.ч. 872,2 тис.т пшениці (на 32,7% більше). Із загальної кількості зерна безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалося 846 тис.т зерна, у т.ч. 569,6 тис.т пшениці, 47 тис.т кукурудзи, 200,2 тис.т ячменю, 2,6 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 397,9 тис.т зерна (на 16,7% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 328,1 тис.т (на 21,9% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 55,9 тис.т (в 1,6 раза менше порівняно з 1 серпня 2012р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 23,9 тис.т (на 15,6% менше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 32 тис.т (в 1,9 раза менше).

Будівельна діяльність

У січні–липні 2013р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 200 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–липні п.р. порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 67,2%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились так: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 68,4% загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонту (24,9% та 6,7% відповідно).

За січень–червень 2013р. в області прийнято в експлуатацію 29,7 тис.м² загальної площині житла, з яких 7,9 тис.м² (або 26,7% загального обсягу житла). Значну частину (98,4%) загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 1,6% – у будинках із двома й більше квартирами.

Обсяг прийнятого в експлуатацію житла за січень–червень 2013р. порівняно з відповідним періодом минулого року зменшився на 48,6%, без урахування житла – на 8,1%. Загальна площа житла, прийнятого в експлуатацію в одноквартирних будинках, зменшилася на 44,6%, в будинках із двома й більше квартирами – на 89,3%.

Зросли обсяги прийнятого житла у Новоукраїнському (в 1,6 раза), Знам'янському (на 9,2%), Новгородківському (на 0,2%) районах, містах Світловодську (на 14,3%) та Знам'янці (на 10,9%).

За рахунок коштів державного бюджету прийнято в експлуатацію 0,5 тис.м² загальної площині житла або 1,6% загального обсягу прийнятого житла по області.

У січні–червні 2013р. прийнято в експлуатацію 223 квартири. Середній розмір квартири становить 133,1 м² загальної площині, при цьому в сільській місцевості – 151,5 м², у міських поселеннях – 125 м² загальної площині. Серед збудованих квартир переважають трикімнатні квартири – 27,8% загальної кількості.

Крім того, прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 0,5 тис.м², що на 67,4% менше ніж за відповідний період 2012р.

Серед інших об'єктів соціальної сфери прийнято в експлуатацію скейтмайданчик площею 495 м² у м.Кіровограді.

У січні–червні 2013р. завершено будівництво й прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів і потужностей, серед яких сонячні фотоелектричні станції –

19,8 тис.кВт, місцеві трубопроводи для транспортування газу – 11,5 км, лінії електропередачі – 9 км, каналізаційні мережі – 0,3 км тощо.

Прийнято в експлуатацію будівлі для потреб сільського господарства, зокрема приміщення для свиней – на 300 скотомісць, силоси для зерна – на 40,5 тис.м³, зернофуражні сховища – на 7,1 тис.т одночасного зберігання, елеватори – на 94 тис.т одночасного зберігання та інші.

Транспорт і зв'язок

У січні–липні 2013р. підприємствами транспорту перевезено 6374 тис.т вантажів, що на 4,4% менше ніж у січні–липні 2012р., вантажооборот зменшився на 8,4% і склав 15385,2 млн.ткм.

Залізницею у січні–липні п.р. перевезено 4500,7 тис.т вантажів, що на 7,2% більше ніж у січні–липні 2012р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (у 3,4 раза), брухту чорних металів (у 1,4 раза), будівельних матеріалів (на 1,3%). Разом з цим, зменшилося відправлення лісових вантажів (на 83,4%), зерна і продуктів перемолу (на 48,4%), кам'яного вугілля (на 40,7%) та чорних металів (на 3%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–липні 2013р. склав 15007,6 млн.ткм, що на 8,7% менше ніж у січні–липні 2012р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–липні 2013р. перевезено 1870,9 тис.т вантажів, що на 24,1% менше обсягу січня–липня 2012р., вантажооборот збільшився на 3,7% і становив 376,8 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скосено 173 дорожньо-транспортні пригоди, що на 3,4% менше січня–липня 2012р., внаслідок чого загинуло 45 осіб, поранено 202 особи (менше відповідного періоду 2012р. на 21,1% та 1,5% відповідно).

Авіаційним транспортом у січні–липні 2013р. перевезено 2,4 тис.т вантажів, що на 13,2% більше ніж у січні–липні 2012р., вантажооборот зменшився на 4,6% і становив 0,8 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–липні 2013р. перевезено 46,4 млн. пасажирів, що на 10% менше ніж у січні–липні 2012р., пасажирооборот зменшився на 5,7% і склав 696,4 млн.пас.км.

Серед міст і районів області обсяги перевезення пасажирів наростили 5 територій, пасажирооборот – 9 територій, знизили показники 18 та 14 територій відповідно.

У січні–червні 2013р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 212,3 млн.грн., що у порівняннях цінах на 4,1% менше ніж у січні–червні 2012р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (48,9%), телефонного міського (15,3%), поштового (14,2%), та комп'ютерного (10%) зв'язку.

За січень–червень 2013р. обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню склав 148,7 млн.грн., що у порівняннях цінах на 3,1% менше ніж у відповідному періоді 2012р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 70% проти 37,5% у січні–червні 2012р.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг експорту товарів за січень–червень 2013р. склав 481,8 млн.дол. США, імпорту – 116,1 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 104 країн світу.

Обсяги експорту товарів до країн Азії становили 46,5% загального обсягу експорту, Європи – 23,1%, СНД – 22,8%, Африки – 7,3%, Америки – 0,3%.

Обсяги експортних операцій порівняно з січнем–червнем 2012р. збільшилися до країн Азії – у 4,6 раза, Європи – у 2,3 раза, Америки – на 37,3%, СНД – на 15,7%, Африки – на 14,9%.

У цілому область експортувала товари до 72 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до країн Азії – 223,8 млн.дол. Серед найбільших партнерів-країн СНД зросли експортні поставки до Білорусі, серед країн ЄС – до Нідерландів, Іспанії, Польщі, серед інших країн – до Туреччини, Китаю, Індії. Водночас зменшилися поставки до Ізраїлю, Італії, Казахстану, Франції, Російської Федерації.

У січні–червні 2013р. з області було експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 305,7 млн.дол., готових харчових продуктів – на 62,9 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 57,9 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 24,9 млн.дол., мінеральних продуктів – на 11,7 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався із 75 країн-партнерів. У січні–червні 2013р. в область з країн СНД надійшло 15,9% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 84,1%, у т.ч. з країн ЄС – 46,9% (у січні–червні 2012р. відповідно 7,1%, 92,9% та 58,7%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–червнем 2012р. зросли з Канади, Білорусі, Китаю, Угорщини, Туреччини, Російської Федерації, скоротилися – з Малайзії, Індонезії, Казахстану, Бельгії, Нідерландів, Чехії, Румунії.

У січні–червні 2013р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 40,7 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 24,9 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 11,8 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 8,9 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 8,5 млн.дол.

За січень–червень 2013р. загальний обсяг експорту послуг склав 8,5 млн.дол., імпорту – 13,9 млн.дол., що порівняно з січнем–червнем 2012р. на 6,3% та у 3,1 раза більше відповідно. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 5,4 млн.дол. (за січень–червень 2012р. позитивне сальдо становило 3,4 млн.дол.).

Підприємства та організації області у січні–червні 2013р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами із 81 країни світу.

У структурі експорту послуг найбільші обсяги припадали на транспортні послуги, які займали 76,8% загального обсягу експорту та послуги з переробки матеріальних ресурсів – 16%.

Порівняно з січнем–червнем 2012р. експорт послуг зрос на 501,7 тис.дол., насамперед за рахунок збільшення обсягів послуг з переробки матеріальних ресурсів на суму 1345,7 тис.дол. Одночасно зменшився обсяг транспортних послуг на 1022,6 тис.дол. (на 13,6%) та ділових послуг – на 89,1 тис.дол. (на 60%).

Найбільшу частку в загальному обсязі імпорту послуг у січні–червні 2013р. складали послуги, пов’язані з фінансовою діяльністю (56,8%), ділові послуги (22,9%).

За звітний період спостерігалося зростання обсягів імпорту послуг на 9,4 млн.дол. в основному за рахунок збільшення обсягів отриманих послуг, пов'язаних з фінансовою діяльністю, на суму 6,2 млн.дол. (у 4,8 раза) та ділових послуг – на 2 млн.дол. (у 2,8 раза).

Найбільшим споживачем послуг були США (63% загального обсягу експорту послуг), крім того Німеччина (13%), Російська Федерація (3,7%), Білорусь (3,5%). Основними країнами-імпортерами послуг були Німеччина (55,3% загального обсягу імпорту послуг), Велика Британія (14%), США (6,9%), Киргизстан (2,9%).

У січні–червні 2013р. в економіку області іноземними інвесторами унесено 6,4 млн.дол. **прямих інвестицій** (акціонерного капіталу), з них із країн Європейського Союзу надійшло 94,1% загального обсягу прямих іноземних інвестицій, країн СНД – 0,3%, інших країн світу – 5,6%.

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), унесених в економіку області, станом на 1 липня 2013р. збільшився на 2,7% порівняно з початком 2013р. і склав 106,6 млн.дол. та в розрахунку на одну особу населення склав 107,4 дол.

Інвестори 31 країни світу вкладали капітал в економіку області, серед яких провідні партнери: Кіпр (30,9 млн.дол.), Велика Британія (28,7 млн.дол.), Нідерланди (18 млн.дол.), Російська Федерація (10,8 млн.дол.), що склало 82,9% загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Інвесторами 17 країн Європейського Союзу внесено 78,1% загального обсягу інвестицій.

За видами економічної діяльності найбільші обсяги інвестицій унесені в підприємства промисловості – 45,9 млн.дол., сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства – 14,9 млн.дол., оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 13,9 млн.дол., організацій, що здійснюють операції з нерухомим майном – 9,5 млн.дол., підприємства транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 7,9 млн.дол.

Заборгованість українських підприємств за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами на 1 липня 2013р. становила 26,4 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 1 липня 2013р. становив 133 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу, з урахуванням його курсової різниці, на 1 липня 2013р. склав 90,9 тис.дол. і був спрямований у країни СНД та Азії. Загальний обсяг прямих інвестицій (акціонерний капітал та боргові інструменти), вкладених підприємствами області в економіку країн світу, склав також 90,9 тис.дол.

Наукова та науково-технічна діяльність

У січні–червні 2013р. наукові та науково-технічні роботи виконували 12 організацій (підприємств) області, що на рівні відповідного періоду 2012р. Частка організацій, що виконували дослідження і розробки у галузі технічних наук, становила 66,7%, сільськогосподарських – 25%, педагогічних – 8,3%.

У січні–червні 2013р. загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, становив 16,6 млн.грн.

Найбільша його частка (86,3%) припала на науково-технічні розробки (у січні–червні 2012р. – 84,9%).

Внутрішні витрати наукових організацій на виконання наукових та науково-технічних робіт склали 16,2 млн.грн., з яких 90,5% загальної суми припадало на внутрішні поточні витрати та 9,5% – на капітальні вкладення. За рахунок коштів держбюджету внутрішні витрати склали 2 млн.грн.

Чисельність працівників основної діяльності склала 393 особи, з них 312 осіб (79,4%) працювало у підприємницькому секторі, 61 (15,5%) – державному, 20 (5,1%) – секторі вищої освіти. Науковою і науково-технічною діяльністю займалися 274 (69,7%) дослідника, 53 (13,5%) техніка, 47 (12%) осіб допоміжного персоналу, та 19 (4,8%) – інші працівники. Науковий ступінь доктора наук мали 3 особи, кандидата наук – 25 осіб.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі за січень–липень 2013р. становив 8076,5 млн.грн., що на 10,1% більше обсягу січня–липня попереднього року.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб–підприємців) за цей період склав 93,8% і становив 143 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–липень 2013р. склав 3617,9 млн.грн., що у порівнянні з цінами на 6,8% більше обсягу січня–липня 2012р.

Реалізація послуг. За січень–липень 2013р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 2117,6 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг значна частка припадала на послуги різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності (74%); інформації та телекомунікацій (11,2%); у сфері операцій з нерухомим майном (4,9%).

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 2048,5 млн.грн., що становило 96,7% загального обсягу реалізованих послуг.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 12,8% від загального обсягу реалізованих послуг.

Податок на додану вартість за січень–липень 2013р. становив 134,9 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 12,7 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одного мешканця області у січні–липні 2013р. склав 273,39 грн.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у липні 2013р. порівняно з червнем 2013р. становив 99,8%, з початку року – 99,2% (по Україні – 99,9% та 100,1% відповідно).

На споживчому ринку в липні 2013р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизились на 0,5%. Найбільш суттєво подешевшали овочі на 6,7%. На 5,5–0,2% знизились ціни на сало, рибу та продукти з риби, фрукти, продукти переробки зернових, макаронні вироби, маргарин, безалкогольні напої, оливкову олію, м'ясо та м'ясопродукти, інші продукти харчування. Водночас відчутно (на 15,4% та 9%) зросли ціни на яйця та цукор. На 0,9–0,2% підвищились ціни на масло, сири, молоко, олію соняшникову, кисломолочну продукцію, харчовий лід і морозиво.

Зростання цін на алкогольні напої, тютюнові вироби на 0,8% зумовлено подорожчанням тютюнових виробів на 1% та алкогольних напоїв – на 0,5%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,1% в основному зумовлено подорожчанням санаторно-курортних послуг 1,2%.

На 1,9–0,9% знизилися ціни на аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, одяг і взуття, побутову техніку. Водночас підвищились ціни на туристичні послуги на 2,7%.

За січень–липень п.р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизились на 2,1%, найбільш суттєво (на 28,6% та 27,8%) – на сало та яйця. На 9,7–1% стали дешевими молоко, мед натуральний, риба та продукти з риби, продукти переробки зернових, м'ясо та м'ясопродукти, олія соняшникова, сметана, маргарин, інші продукти харчування, рис, масло, сир і м'який сир (творог), безалкогольні напої, кондитерські вироби з цукру. Водночас на 14,2–0,8% підвищились ціни на овочі, фрукти, цукор, харчовий лід і морозиво, хліб, оливкову олію, кисломолочну продукцію.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 5,5% за рахунок підвищення цін на тютюнові вироби на 9,1% та алкогольні напої – на 1,8%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 4,4% відбулося за рахунок подорожчання послуг лікарень на 9,5%, амбулаторних послуг – на 1,9% та фармацевтичної продукції – на 1,9%.

Ціни на транспорт у цілому підвищилися на 1,4% головним чином за рахунок зростання вартості обслуговування та ремонту власних транспортних засобів на 4,1%, перевезень залізничним і автодорожнім пасажирським транспортом на 9,2% та 3,6% відповідно. У той же час на 1,8% знизилися ціни на паливо та мастила.

Подорожчання у сфері зв'язку на 0,8% відбулося в основному за рахунок підвищення абонентної плати за користування телефоном на 7,1%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизились на 0,7%, у т.ч. квартирну плату – на 0,8%, утримання та ремонт житла – на 0,6%. Водночас підвищилась плата за оренду житла на 1,6%.

Разом з цим на 8,4–5,2% знизилися ціни на аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, побутову техніку, одяг і взуття.

Доходи населення

У січні–червні 2013р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманых працівників 10 і більше осіб) становив 2514 грн., що на 8,1% вище відповідного показника 2012 року.

Рівень заробітної плати в області становив 79% середнього рівня в Україні (3181 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці в січні–червні 2013р. спостерігався у працівників транспорту, складського господарства, фінансової та страхової діяльності, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, металургійного виробництва, підприємств по ремонту і монтажу машин і устатковання, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,3–1,5 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у рибному

господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності, сфері тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, адміністративного та допоміжного обслуговування, операцій з нерухомим майном, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, будівництві, сільському господарству, сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, сфері функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, інформацій та телекомунікацій, освіті. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 40–98%.

У січні–червні 2013р. порівняно з січнем–червнем 2012р. спостерігалося збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 9,8% (у січні–червні 2012р. порівняно з січнем–червнем 2011р. – на 17,5%).

Загальна сума невиплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–червня 2013р. зменшилась на 8,1% і на 1 липня 2013р. становила 36,5 млн.грн.

Обсяг невиплаченої заробітної плати на початок липня 2013р. становив 6,6% фонду оплати праці, нарахованого за червень п.р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–червня 2013р. зменшилася на 1,6% і на 1 липня 2013р. становила 10,1 млн.грн. або 27,6% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, невиплачених економічно активними підприємствами, 43 гривні заборгували своїм працівникам підприємства промисловості.

Упродовж січня–червня 2013р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася на 19,8% і на 1 липня 2013р. становила 1,9 тис. осіб або 1% загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 5,2 тис.грн., що в 1,9 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за червень 2013р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 липня 2013р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності впродовж січня–червня 2013р. зменшилася на 74% і на 1 липня 2013р. становила 118,5 тис.грн.

Сума невиплаченої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів упродовж січня–червня 2013р. зменшилася на 10,5% і на початок липня 2013р. становила 25,5 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (73,6%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2010–2012рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати не змінилася і на 1 липня 2013р. становила 953,1 тис.грн.

У січні–червні 2013р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 26538 сімей, з них у міській місцевості – 13282, сільській – 13256 сімей.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 24486 сім'ям, що становило 92,3% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 12911 сім'ям, сільській місцевості – 11575 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–червні 2013р. склала 758,1 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 654,1 тис.грн., сільській місцевості – 104 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у червні 2013р. становив 36,4 грн. (у травні 2013р. – 28,5 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–червні 2013р. нараховано коштів у сумі 25444,2 тис.грн., перераховано – 27178,8 тис.грн. (99,6% суми отриманих населенням субсидій).

У червні 2013р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 6% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–червні 2013р. звернулося 20128 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 6779, сільській – 13349 сімей.

Призначено субсидії 18040 сім'ям (89,6% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6529 сім'ям у міській місцевості та 11511 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 14356,7 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 5951,6 тис.грн., сільській – 8405,1 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у червні 2013р. становив 778,7 грн. (у травні 2013р. – 751,5 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–червні 2013р. отримали 5912 сімей на суму 5030,4 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 липня 2013р. становила 9601,3 тис.грн.

У січні–червні 2013р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 279,2 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 307,5 млн.грн., що становило 110,1% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 липня 2013р. склала 105,9 млн.грн., термін якої у червні становив 2,3 місяця.

У червні 2013р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 36,2% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 22,8%, газопостачання – 15,1%, вивезення побутових відходів – 12%, централізоване водопостачання та водовідведення – 11,4%.

Населенням області у червні 2013р. сплачено за **спожиту електроенергію** 15,2 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на початок липня 2013р. становила 6,9 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець липня 2013р. перебувало 13,7 тис. безробітних громадян області, що на 3,7% менше ніж на кінець червня. Допомогу по безробіттю отримували 74,7% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець липня 2013р. становив 2,34% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,22%, у сільській місцевості – 2,55%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець липня

2013р. становила 2,4 тис. проти 1,8 тис. на кінець червня 2013р. (на кінець липня 2012р. – 1,3 тис.).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець липня 2013р. становило 6 осіб проти 8 осіб на кінець червня.

За сприяння державної служби зайнятості в липні п.р. було працевлаштовано 1,2 тис. осіб проти 1,5 тис. осіб у червні. Серед працевлаштованих безробітних 51,5% становили жінки, 45,5% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих порівняно з червнем п.р. зменшилася на 1,1 в.п. та в липні становила 7,4% громадян, які мали статус зареєстрованого безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж липня п.р., становила 10,1 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 972 грн., що дорівнює 84,7% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1147 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 липня 2013р., за оцінкою, становила 991,6 тис. осіб.

За січень–червень 2013р. чисельність населення скоротилася на 3562 особи, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 7,2 особи. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення (3520 осіб) та міграційного скорочення населення (42 особи).

Порівняно з січнем–червнем 2012р. обсяг природного скорочення збільшився на 273 особи (на 8,4%) або з 6,5 до 7,1 особи на 1000 наявного населення.

У січні–червні 2013р. **міграційне скорочення** населення становило 0,09 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2012р. – міграційний приріст 0,45 особи). Порівняно з січнем–червнем 2012р. зменшилась кількість прибулих на постійне проживання в область на 9,9% або з 14,23 до 12,96 особи, вибулих – на 6,3% або з 13,78 до 13,05 особи на 1000 наявного населення.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури, протягом січня–липня 2013р. обліковано 11756 кримінальних правопорушень, з числа яких 11523, виявлено органами внутрішніх справ, 130 органами прокуратури, 88 органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства та 9 органами безпеки.

Із загального числа зафіксованих правоохранними органами кримінальних проявів 24,8% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 58,3% становили злочини проти власності, 20,8% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,2% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,1% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,7% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,2% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,9% – злочини проти правосуддя, 1,6% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,5% – злочини у сфері господарської діяльності, 1,2% –

злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 0,7% – злочини проти громадської безпеки.

Протягом січня–липня 2013р. скоєно 124 умисних вбивств і замахи на вбивство, 49 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 12 згвалтувань і замахів на згвалтування.

Кількість випадків крадіжок становило 5235, шахрайств – 909, грабежів – 281, розбоїв – 46 та хабарництва – 21.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–липень 2013р. становила 9042 особи, із числа яких 3877 – жінки, 974 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 204 – неповнолітні та 76 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (53,9%) від крадіжок та грабежів – відповідно 4601 та 274 особи, серед яких 54,8% – жінки (2123 особи). У дорожньо-транспортних пригодах, пов’язаних зі злочинами, на території області постраждало 167 осіб, з яких 50 осіб (29,9%) – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 160 осіб, із числа яких 12,5% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 43,1% було вбито.

Серед виявлених осіб (2057), які вчинили злочини, 41,3% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 12,3% вчинили злочин у групі, 25% знаходились у стані алкогольного сп’яніння; 14,2% – жінки, 5,4% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюючих у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 38,3%, безробітних – 34,4%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області